

www.gxp.com.ua

ІННОВАЦІЙНИЙ КЛАСТЕР У СФЕРІ
НАДРОКОРИСТУВАННЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК
РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Ткаченко М. В.,
Сиродоев О.М.
Соколова І.В.
ДГП «Геолекспертиза»

ПРІОРИТЕТ ІННОВАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Метою презентації ДГП «Геолекспертиза» є розкриття ролі кластеризації та циркулярної економіки як інноваційних методів розвитку гірничих галузей України. Проведення активної кластерної політики є найбільш конструктивним методом для стимулювання прогресу в секторі надрокористування. За офіційним визначенням, виробничий кластер – це об'єднання підприємств, постачальників обладнання комплектуючих, спеціалізованих виробничих та сервісних послуг, науково-дослідних та освітніх організацій, пов'язаних відносинами територіальної близькості та функціональної залежності в сфері виробництва та реалізації товарів і послуг.

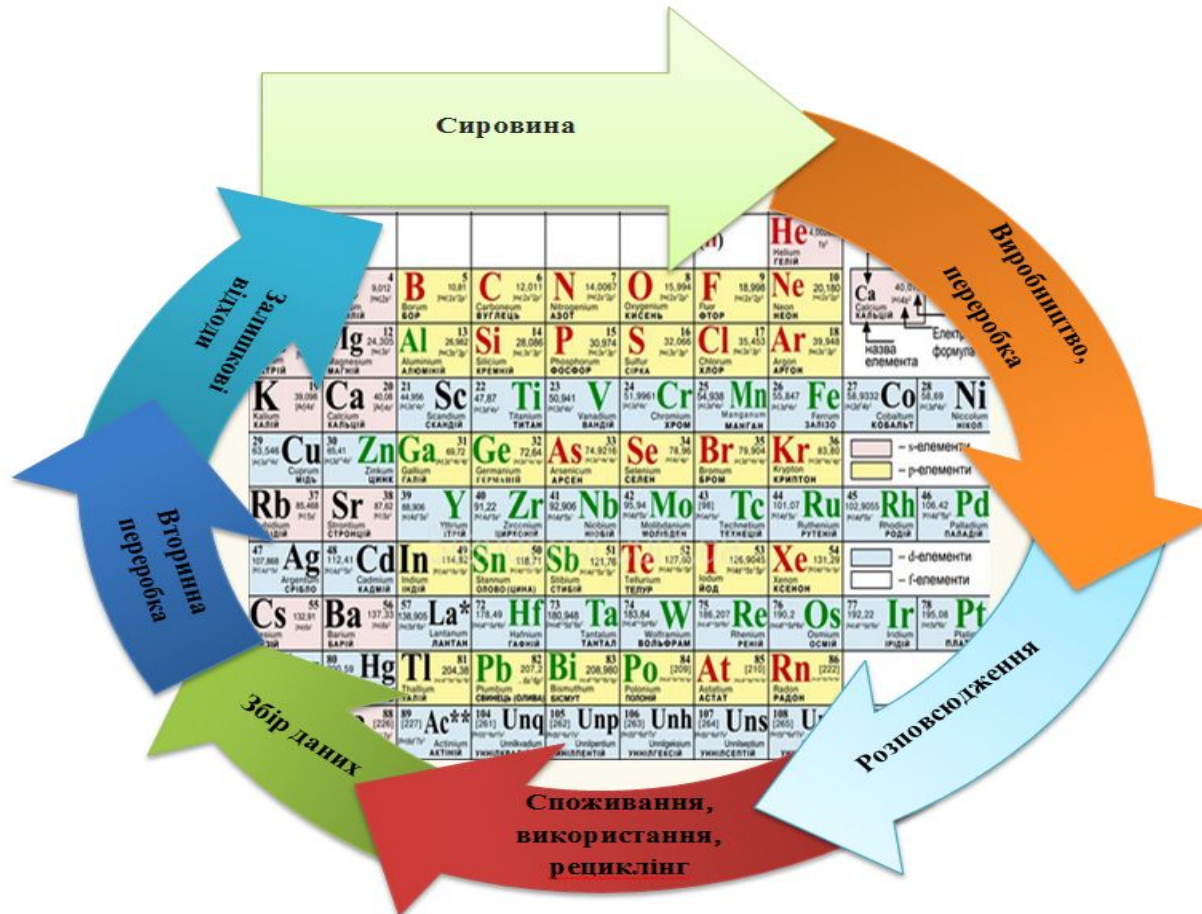

СТРАТЕГІЧНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ У ГІРНИЧІЙ ГАЛУЗІ

На даний час Україна, володіючи однією з найбільших мінерально-сировинних баз світу, поступається своєю ефективністю виробництва країнам Європейського союзу. Застосування нових технологій розвідки, видобутку та переробки мінеральної сировини, а також форсований розвиток інноваційних методів в сфері надрокористування безумовно сприятиме швидкому розвитку економіки в Україні.

Схема кластеризації у секторі надрокористування, яка висвітлює важливість генерації та розвитку циркулярної економіки

РЕСУРСИ-ПРОДУКЦІЯ-ВІДХОДИ-РЕСУРСИ

Домінуюча до теперішнього часу в багатьох країнах лінійна модель економіки, що базується на принципі «take, make, waste» (відходи мінеральної сировини), була основою соціально-економічного розвитку з часів промислової революції. Однак наростаючий дефіцит сировинних ресурсів, волатильність цін на товарних ринках, забруднення навколишнього середовища, включаючи масові викиди парникових газів та підвищення температури і забруднення різними відходами морських акваторій, що загрожують незворотними кліматичними змінами, зростання площ і так далі, підштовхнули гірничий бізнес до переосмислення традиційної моделі економіки.

Циркуляторна економіка - є, по суті, екологічною економікою, якій властивий відновний і замкнутий характер з ланцюжком «take, make, reuse» (переробка вторинної сировини).

Зовнішні ефекти від впровадження моделей циркулярної економіки та кластеризації

ПОЗИТИВНІ ЗОВНІШНІ ЕФЕКТИ

Зовнішні навантаження відходів на навколишнє середовище

Скорочення залежності від дефіцитних корисних копалин в країнах ЄС

Створення додаткових робочих місць завдяки циркулярній економіці (в ЄС та інших країнах)

Актуальність імплментації сучасних методів взаємодії між Україною та ЄС

Стійке оновлення переліку дефіцитних корисних копалин та неухильне зростання потреб промисловості країн ЄС з 2010 по 2018 р. спонукає до розвитку бізнес відносин з сусідніми країнами, що мають ресурсний потенціал критичної сировини. У новому списку 2017 року представлено 27 важливих сировинних матеріалів, і це є результатом третьої оцінки, проведеної Європейською комісією - два попередніх списків були опубліковані в 2014 році (20 КСМ) та в 2011 році (14 КСМ).

Отже нагальними питаннями є:

- ✓ ідентифікація інвестиційних потреб, які можуть допомогти пом'якшити залежність Європи від імпорту сировини;
- ✓ привертання уваги до важливості критичної сировини та переходу до ресурсозберігаючої, циркулярної економіки та кластеризації в Україні.

У новому списку ЄС представлено 27 дефіцитних сировинних матеріалів:

Сурма	Магній	Вісмут	Германій
Берилій	Натуральний графіт	Гафній	Індій
Борати	Ніобій	Гелій	Барит
Кобальт	Рудний фосфат	Натуральний каучук	Скандій
Коксівне вугілля	Металевий кремній	Фосфор	Рідкісноземельні елементи (Light - La, Gd-Lu)
Флюорит	Вольфрам	Тантал	Рідкісноземельні елементи (Heavy – Ce-Eu)
Галій	Платиноїди	Ванадій	

Механізм поліпшення продуктивності Європейської промисловості

Ключовими факторами розвитку бізнес відносин між країнами у сфері надрокористування є:

- ❖ Обмін регулярними звітами про критичну сировину та розвиток циркулярної економіки;
- ❖ Поліпшення обміну геологічною інформацією між Україною та країнами ЄС;
- ❖ Імплементация європейських стандартів та сучасних методів переробки вторинної сировини;
- ❖ Впровадження кращих практик для відновлення критичної сировини

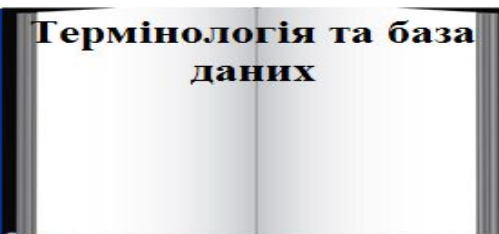
Ключові елементи для забезпечення перманентного постачання критичної сировини до країн ЄС.

Дефіцитна сировина

Системи моніторингу

Вторинна сировина та циркулярна економіка

Стан кластеризації у світі

У розвинених країнах, включаючи держави - члени ЄС, робляться активні зусилля в області підтримки поетапного переходу до практичної імплементації принципів кластеризації. До них відносяться заходи по нормативно-правовому регулюванню, а також економічному стимулюванню та фінансової підтримки проектів, орієнтованих на розвиток виробничих кластерів на державному рівні як квінтесенції циркулярної економіки. Циркуляційні інноваційні технології знаходять широке застосування в діяльності гірничодобувних компаній, багато з яких інтегруються у замкнуті ланцюжки поставок мінеральної сировини та її переробки, що відповідає вимогам сталого розвитку.

Бізнес-моделі циркулярної економіки та кластеризації у сучасних країнах

На прикладі розглянемо такі країни:

У Китаї, прийнято законодавство щодо розвитку економіки замкнутого циклу; у Південній Кореї прийнята аналогічна «Стратегія зеленого розвитку» (Green Growth Strategy); в Японії будують «Суспільство правильного матеріального циклу». Подібні програми існують у Німеччині, Швейцарії, Канаді, Швеції тощо. Ці нові концепції національного розвитку передбачають збереження дефіцитної мінеральної сировини на глобальному рівні.

Згідно доповіді 2014 р підготовленій Світовим економічним форумом, раціональне виробництво і використання вторинної сировини може приносити світовій економіці щорічно 1 трлн. дол. до 2025 року, а також в найближчі п'ять років створити 100 тис. нових робочих місць, заощадивши 500 млн. дол. на матеріалах і запобігши появу 100 млн. тонн відходів.

Прогнози розвитку кластеризації в межах України та країнами Європейського Союзу

З метою розвитку геологічної науки та залучення міжнародних інвестицій до України з ініціативи ДГП «Геолекспертиза» реалізується проект по створенню геологічного міжнародного кластеру із залученням Європейських організацій та асоціацій: Австрія, Бельгія, Італія, Греція, Іспанія та інші країни Європейського союзу.

Створення геологічного кластера сприятиме ефективному використанню кадрових, технологічних та інформаційних ресурсів для геологічного вивчення надр, розробки та впровадження інноваційних технологій, нових наукових ідей.

Дякуємо за
увагу!

